

مذاکرات منتهی به توافق برجام در تاریخ ایران بی سابقه بوده است. برجام رخدادی بسیار مثبت و کمک کننده به اقتصاد کشور با حفظ خطوط اقتدار جمهوری اسلامی بوده است.

حسین عبده تبریزی در کنفرانس مطبوعاتی ایرنا با بیان این مطلب افزود: نقش تیم مذاکره کننده بسیار بسیار مهم بود و اگر تیمی با کیفیت مذاکره‌ی نزدیک و یا مشابه وزارت خارجه در وزارت اقتصاد و بانک مرکزی داشتیم که بتواند بندهند برجام را با همان انسجام و تدبیر در مذاکره پیش برد، قطعاً پیشرفتمان در اجرای جزئیات پولی و به طور کلی مالی توافق هسته‌ای بهتر می‌شد.

وی تصریح کرد: مهمترین مشکل اجرای برجام تاکنون در بخش نظام پولی (و فراتر از آن مالی) ما است که اصلی‌ترین آن به بانک‌ها برمی‌گردد. تضاد منافی که بین بخش واقعی اقتصاد با بخش مالی اروپا وجود دارد باعث شده علی‌رغم تمایل و نیازی که بخش واقعی اقتصاد این قاره به همکاری با ایران دارد، نتوانند آن‌طور که باید و شاید از فرصت برجام استفاده کنند. البته، ما باید از فشار بخش واقعی به بخش مالی اقتصاد اروپا و نیز دولت آن‌ها استفاده کنیم.

این استاد دانشگاه ادامه داد: از سویی تحریم ایران در معاملات با تسویه‌ی دلار که بعد از برجام هم باقی مانده و اصلاح آن در اختیار مذاکره‌کنندگان هم نبوده، انجام برخی معاملات را دشوار و زمینه‌ساز سوءاستفاده‌های برخی کشورهای بدهکار به ایران نیز شده است. علاوه بر این، متأسفانه برخوردهای جناحی صورت گرفته با دولت یازدهم هم از موانع اجرای کامل برجام است.

وی تصریح کرد: البته این را باید گفت که حداقل ۷۰ درصد تسهیلات مبتنی بر برجام اجرایی شده و فقط ۳۰ درصد آن عمدتاً در بخش‌های پولی و بانکی باقی مانده است. جالب است اما اشخاصی که خود مسؤول به وجود آوردن این وضعیت ناگوار اقتصادی هستند، حالا زبان به انتقاد گشوده‌اند و با برجسته کردن آن ۳۰ درصد و نیز با گره زدن همه‌ی مشکلات اقتصاد ایران به عدم اجرای برجام، می‌گویند برجام هیچ دستاوردی نداشته است.

بنیانگذار نخستین بانک خصوصی کشور افزود: برجام بسیاری از هزینه‌های معاملاتی کشور را کاهش داد و امکان حمل و نقل به ایران و فروش نفت را فراهم کرد. برجام ارتباط کشور با دنیا را برقرار کرد. قبل از برجام، حتی در حوزه‌های غیرهسته‌ای نیز مجبور بودیم برای انجام یک معامله ۷ تا ۱۴ درصد بیشتر (بابت عملیات واسطه‌ها) پرداخت کنیم.

دبیرکل اسبق بورس اوراق بهادار تهران خاطرنشان کرد: البته تمام معضلات اقتصادی ما هم به برجام بر نمی‌گردد. آنچه از برجام توقع می‌رفت بازیافت مناسبات ما با دنیا در چارچوبی است که مقامات ارشد کشور تدوین کرده بودند.

وی با اشاره به فرصت تاریخی توسعه‌ی کشور که در دولت‌های نهم و دهم از بین رفت، افزود: در سال ۸۴، کشور در آستانه‌ی پرش اقتصادی برای دستیابی به اهداف سند چشم‌انداز بود و اگر دولتی روی کار می‌آمد که عملکردی حتی کاملاً عادی هم داشت، امروز موقعیت اقتصادی ما در منطقه و دنیا کاملاً متفاوت با وضعیت جاری می‌بود.

عبده تبریزی افزود: اما، دولت نهم تمام اندیشه‌ها و بوروکراسی دولت‌های قبل از خود در جمهوری اسلامی را نفی کرد و آنها را غلط دانست. نقشه‌ی راه توسعه کشور را به هم زد و شروع به اقدامات پراکنده‌ای کرد که به پسرفت در همه‌ی زمینه‌ها انجامید. البته، آقای روحانی در این باره با مردم زیاد صحبت نکرده و اینکه چه میراثی را تحویل گرفته، عمدتاً با سکوت برگزار کرده است. ولی دولت‌های نهم و دهم مملکت را با وضعیتی بسیار بغرنج تحویل دولت بعدی خود دادند. طبعاً اگر آن وضعیت و روند ادامه می‌یافت، امروز ایران با تورمی چند صددرصدی مثل ونزوئلا در سراشیبی کامل سقوط قرار می‌گرفت.

عضو شورای عالی بورس ادامه داد: کسورات عظیم صندوق‌های بازنشستگی، بدهی‌های عظیم دولت، پروژه‌های ناتمام، مسکن مهر، تحلیل رفتن شدید قدرت خرید خانواده‌های ایران و از همه بدتر سقوط نرخ مشارکت در اقتصاد کشور به حدود ۳۶ درصد همه میراث دولتی است که درآمدهای ارزی عظیم و باور نکردنی داشت. یعنی کار به جایی رسیده که از هر ۱۰۰ نفری که باید مشغول به کار باشند، تنها ۳۶ نفر فعالیت اقتصادی (اشتغال) دارند. اینکه طرفداران دولت قبلی می‌گویند اگر آن تفکر ادامه

پیدا می‌کرد وضع خوب می‌شد، ناشی از این توهم است که آن وضعیت قابل تداوم بود. اگر چنین اتفاقی می‌افتاد، ما الان ونزوئلا بودیم که مردم آن به کامیون‌های غذا در مسیر فروشگاه‌ها حمله می‌کنند.

وی گفت: عقب‌ماندگی بانک‌های کشور از مقررات جدید بانکی دنیا، تحرک شدید کشورهای مثل اسرائیل و عربستان و برخی جناح‌های آمریکایی برای به بن‌بست کشاندن برجام، نیز از جمله موانع دیگر اجرای کامل برجام است.

عبده تبریزی خاطرنشان کرد: اصلاح نظام بانکی کشور، مبارزه با فساد و از جمله فساد اداری، تقویت و تمرکز بر ایجاد اشتغال در آن بخش‌هایی که سرمایه‌بر نیست و کاربر است (مثل صنعت توریسم) از جمله راهکارهای دولت برای بهبود سریع‌تر وضع اقتصادی کشور است.